

Työ- ja tasa-arvo-osasto
Riku Rajamäki

Sosiaali- ja terveysministeriön lausunto 17.3.2026

Asia: VN/8555/2026-VNK-23

**Lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle työperäistä hyväksikäyttöä koskevan lain-
säädännön muuttamisesta (HE 21/2026), työ- ja tasa-arvovaliokunnan kuuleminen 18.3.2026**

Eduskunnan työ- ja tasa-arviovaliokunta on pyytänyt lausuntoa työperäistä hyväksikäyttöä koskevan lainsäädännön muuttamisesta. Sosiaali- ja terveysministeriön (jatkossa tässä dokumentissa "STM") toimialalla asia koskee etenkin Lupa- ja valvontaviraston työsuojeluvalvontaa, jota STM tu-
losohjaa.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan, että kiskonnantapaista työsyryjintää koskeva rikossäännös kor-
vattaisiin uudella törkeä kiskonta työelämässä-säännöksellä. Uutena rikoksena säädettäisiin ran-
gaistavaksi myös törkeä kiskonta työelämässä. Oikeushenkilön rangaistusvastuu ulotettaisiin kis-
kontaan työelämässä ja törkeään kiskontaan työelämässä.

STM:n pitää hallituksen esitystä hyvänä ja näkee sen edesauttavan työperäisen hyväksikäytön eh-
käisemistä osaltaan. Kiskonnantapaista työsyryjintää koskevan rikoslain säännöksen korvaaminen
uudella kiskontaa työelämässä koskevalla säännöksellä ja uuden törkeä kiskonta työelämässä ri-
koksen rangaistavaksi säätäminen todennäköisesti auttaisivat joissain tilanteissa, joita tulee vas-
taan työsuojeluvalvonnassa. Esimerkiksi työsyryjintä rikosnimikkeenä voi usein olla haastava työ-
suojeluvalvonnassa esiin tulevien alipalkkaustilanteiden kohdalla, etenkin syrjivän teon ja syrjintä-
perusteen välisen syy-yhteyden osoittamisen osalta. Hallituksen esityksen mukaisessa muodos-
saan tätä aspektia ei nyt ole ehdotettujen rikosnimikkeiden tunnusmerkistössä. Työsuojeluvalvon-
nan näkökulmasta tämä vaikuttaa paremmalta vaihtoehdolta.

Oikeushenkilön rangaistusvastuun laajentaminen koskemaan kiskonta ja törkeää kiskontaa työelä-
mässä sekä mahdollisen liiketoimintakiellon määrääminen niihin syyllistyneelle ovat kannatettavia
esityksiä myös. Ne tukevat osaltaan yritysten välistä tervettä kilpailua sekä työntekijöiden suojelua.

STM toteaa vielä, että sinällään puollettava lainsäädännön muutos ei tulisi auttamaan kaikissa työ-
peräisen hyväksikäytön eri ilmenemismuodoissa. Esimerkiksi työsuojeluhallinnon ulkomaisen työ-
voiman käytön valvonnassa tarkastuksilla vahvasti esiin nousevaan kevytyrittäjyysilmiöön ehdote-
tulla muutoksella ei olisi suurta vaikutusta, kun oikeussuhteen luonnetta arvioitaisiin jatkossakin ny-
kyisen sääntelyn mukaisesti työlainsäädännön soveltamisalasäännösten mukaisesti.

Riku Rajamäki
Erityisasiantuntija
Sosiaali- ja terveysministeriö
Työ- ja tasa-arvo-osasto/Valvontayksikkö